

Trygde- og skattesvindler

Nav har avdekket svindel med sykepenger ved å kjøre sammen registre for trygd og skatt. Antall saker er ikke oppsiktsvekkende høyt. Det er avdekket 67 svindelsaker med til sammen 20 millioner kroner for mye utbetalt. I flere tilfeller har arbeidsgiver vært med på bedraget. Beløpet vil sannsynligvis bli høyere når tilsvarende registerkobling skal gjøres for uføretrygd.

Det er bra at all form for svindel blir avslørt. Både fordi misbruk er å forsyne seg av fellesskapets midler. Og fordi ordet «misbruk» da kan plasseres der det hører hjemme, som en betegnelse på kriminelle handlinger. I den politiske og ideologiske debatten blir ordet «trygdemisbruk» dessverre

ofte klistret til vanlig rettmessig bruk av trygdeordninger. Noe som legger stein til byrden for folk som sliter med sykdommer.

Beløpet for misbruk av sykepenger er lavt sammenlignet med tall som kom forrige uke om skattesvindler. Det er avslørt skatteunndragelser for over en halv milliard kroner, nøyaktig 526 millioner, som er enormt mye høyere enn 20 millioner. Avsløringene dreier seg om fiktiv fakturering, og skatteetaten frykter at de har avdekket bare toppen av isfjellet. Det er avdekket flere organiserte nettverk for skattesvindler. De fleste sakene gjelder bygg- og anleggsbransjen.

Avsløringene er gjort i et prosjekt hvor de fem skatteregionene, NAV, Politidirektoratet

Oppsummert

Sykepenger
1 Det er bra at svindel blir oppdaget.

Skattepenger
2 Svindelen med skatt er mange ganger så stor.

Spleiselag
3 Velferdssaten lever av tillit til skatte- og trygdesystemet.

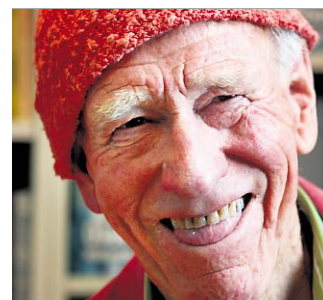
og Oslo kemnerkontor samarbeider. Det er bare å ønske lykke til med arbeidet videre. Samkjøring av registre må være riktig når det gjelder å avsløre hvem som har sugerør i felleskassa.

Det er avgjørende for tilliten både til trygdesystemet og skattesystemet at svindel blir oppdaget. Velferdssaten lever av at tilliten til spleiselagsystemet ikke blir undergravd. Hellas er et skrekkesempel på hva som skjer når skatteunndragelser blir en del av et lands kultur.

Risikoen for svindel blir større med mer kjøp og salg av arbeidskraft via ugjennomsiktige systemer av sub-entreprenører med adresse i andre land. Det er også et moment i misbruksdebatten.

SAGT

av andre

Olav Thon: Ikke som andre rikfolk.

FOTO: SCANPIX

Rikfolk I

* «Jeg er milliardær, det er mulig det, men jeg ser ikke stort til pengene. Og jeg har ikke store krav. Når andre spiser gåselever som gjør dem tykke og late, spiser jeg tørt brød og er i utmerket form i mitt 89. år».

Olav Thon, eiendomsmilliardær, til Dagens Næringsliv.

Rikfolk II

* «Norges mest sutrete gruppe er ikke trygdeklienter. Ei heller minstepensjonistene, somalierne eller rødgrønne kommunepolitikere. Det har vokst fram en sytekultur og en kravmentalitet hos de superrike som savner sidestykke noe annet sted i befolkningen.»

Mimir Kristjansson, forfatter og journalist, i VG.

Rikfolk III

* «Jeg forstår ikke at hvis man har fått til noe virksomhet, så skal man gå helt bajas med hus og hytter og biler og båter.»

Olav Thon, milliardær.

«De andre»

* «Det står for meg som et stort paradoks at denne velferdssaten, som er så godt utviklet, har marginalisert de som bygde landet. Den delen av velferdssamfunnet som vi lever i er oppgående, rikt, friskt, sunt og opptatt av helse, velferd og økonomi. Men kryser du en bitte liten grense, som et blodkar som sprenger i hodet, så er du plutselig over i en parallell virkelighet. Vi har gjemt alderdommen vår vekk, de gamle er blitt «de andre».

Nikolaj Frobenius, forfatter, til Dagsavisen

Nationen arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf: 22 40 50 40. E-post: pfu@presse.no

Linaaegården

DAGENS GJEST

Situasjonen er absurd. Fylkespolitikkerne vil frede den brannherjede Linaaegården i Sandefjord. Riksantikvaren forkaster forslaget og åpner for riving.

Kort fortalt er Linaaegården, eller Rådhusgata 10, en skipsrederbolig fra 1856. Anlegget har senempirens noble trekk og ble reist i en tid da skipsrederi utkrystalliserte seg som egen profesjon og næring. Pakkhus og sjøboder hørte ikke lenger sammen med rederens hus. I stedet finner vi en urban bolig i to fulle etasjer med bryggerhus og vedskjul, fjøs og stall i bakgården. Anlegget inkluderte også en liten hage. Sammen med naboeiendommen unngikk Linaaegården de store bybrannene i 1900 og 1915. Frem til våre dager har de to eiendommene utgjort et tidstypisk og unikt gatebilde fra 1850-årene. Men nå sier Riksantikvaren stopp.

«**Det oppleves mildt sagt pussig**», skriver Aftenpostens Lotte Sandberg i lørdagsavisen 22. oktober, «å bruke brannen som et argument for riving. Ved brann har gjerne kulturminner ekstra behov for beskyttelse – og gjenoppbygging».

Linaaegårdens verneverdier har vært erkjent i snart 40 år. Bygningene og miljøet ble nedtegnet i SEFRAK-registeret i 1977–78. Området inngikk i Strategi for byutvikling fra 1999, og miljøet er beskrevet i Sandefjord kommunes rådgivende Bevaringsplakat. Anlegget er også oppført i Riksantikvarens register over byområder av nasjonal kulturhistorisk interesse, det såkalte NB!-registeret. Linaaegården var dessuten skiltet som historisk bygning etter vedtak om skilting fra ordføreren i 1997. Skiltet skal senere ha blitt fjernet av Linaaegårdens nåværende eier.

Selvfølgelig ser det ille ut. Alle eiendommer som har vært herjet av brann, gjør det. Avisbildene viser et utbrent loft, vinduer på vidt gap, knuste ruter og sot etter flammer som har slikket oppover fasaden. Likevel er ikke anlegget mer skadet enn at det lar seg reparere og således ivaretas fortsatt Sandefjords eldste bygningshistorie. En vurdering utført av konsulentfirmaet Norsk Bygningsvern AS har kostnadsberegnet gjenoppbyggingen til vel sju millioner kroner. Fordi bygningen er fullverdiforsikret, kan arbeidet skje uten omkostninger for gårdeier.

Sjur Harby

Sjur Harby er arkeolog og skribent

Men nå skal Linaaegården jevnes med jorden.

Det er all grunn til bekymring. Linaaegården kunne ha blitt et nasjonalt eksempel til etterfølgelse. Et forbilde der lokalpolitikere spilte på lag med kulturminnevernet gjennom å sette et konstruktivt punktum for en komplisert og opphetet vernesak. Linaaegaarden hadde potensial i seg til å bli det samme for Sandefjord som rehabiliteringen av den forfalne Røhnegården er i ferd med å bli for Hamar. Den er for lengst blitt en snakkis langt utenfor Mjøsbyens grenser. Linaaegården kunne ha blitt et verdiskapingsprosjekt i ordets virkelige forstand. I stedet har Riksantikvarens vedtak satt sine i kok. Politikere er i harnisk over å ha blitt dolket i ryggen, mens verneentusiaster – vernemyndighetenes trofaste våpen- dragere – føler seg ført bak lyset.

Den 7. september gikk Hovedutvalget for plan og areal i Vestfold fylkeskommune med stemmene fra Ap, Venstre, KrF og Sp inn for fredning av de to eiendommene i Rådhusgata i Sandefjord. Den 18. oktober opphevet riksantikvaren vedtaket. «Kulturminnevernets selvmord», skriver Lotte Sandberg. Og har antakelig rett.

EKSEMPEL

«Linaaegården kunne ha blitt et nasjonalt eksempel til etterfølgelse.»

NATIONEN

www.nationen.no
Telefon sentralbord: 21 31 00 00

Sjefredaktør/daglig leder:
Mari Velsand
mari.velsand@nationen.no

Nyhetsredaktør:
Rino Andersen
rino.andersen@nationen.no

Politisk redaktør (konst.):
Kato Nykvist
kato.nykvist@nationen.no

Kommersiell sjef:
Hege Wullum
hege.wullum@nationen.no